

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIA-518/11 A

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola Brána jazyků
Sídlo:	Mikulandská 5/134, 110 00 Praha 1
IČO:	60 436 123
Identifikátor:	600 039 170
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Petrem Tlustým, ředitelem školy
Zřizovatel:	Městská část Praha 1, Vodičkova 681/18, 115 68 Praha 1
Místo inspekční činnosti:	Mikulandská 5/134, 110 00 Praha 1; Vojtěšská 13/216, 110 00 Praha 1
Termín inspekční činnosti:	22. – 25. března 2011

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost byla vykonána v základní škole podle § 174 odst. 2 písm. b), c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, k termínu inspekce (dále školský zákon).

Hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 školského zákona.

Aktuální stav školy

Organizace vykonává činnost základní školy a školní družiny v souladu se zápisem v rejstříku škol a školských zařízení. K termínu inspekce základní škola (dále škola) vzdělávala 599 žáků ve 26 třídách. Jejich počet se za poslední tři roky výrazně neměnil. Kapacita školy (748) je naplněna na 80%. Žáci se vzdělávají podle *Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání Bránou jazyků od vědomostí k dovednostem* (dále ŠVP) kromě 5. ročníku, kde dobíhá vzdělávací program *Základní škola*. Vzdělávání zajišťuje 48 pedagogů, z toho dva bez odborné kvalifikace. V pedagogickém sboru je početně významné zastoupení mužů, z nichž 5 vyučuje na 1. stupni, a mladých pedagogů. Škola aktuálně poskytuje péči 33 žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), jeden se vzdělává individuálně. Udržela si velmi dobrou úroveň vzdělávání žáků v cizích

jazycích. Je fakultní školou Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy. Od minulé inspekce došlo ke zlepšení materiálních předpokladů vzdělávání.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Vzdělávací nabídka odpovídá zaměření školy na cizí jazyky. V souladu s ním je nejvíce využita i disponibilní časová dotace v ŠVP na 1. i 2. stupni. Nabídku volitelných předmětů (*Anglický jazyk, Německý jazyk, Francouzský jazyk*) doplňují všestranně orientované zájmové kroužky (např. Český jazyk pro cizince a další jazykové, fotografický, příprava na přijímací zkoušky).

Žáci byli ve vyučování většinou aktivní, měli dobrý znalostní potenciál a dokázali získané vědomosti aplikovat a využít při výuce. Pracovali samostatně, ve dvojicích, méně ve skupinách. Kompetence komunikativní, sociální a k učení si prohlubovali v interakci s učitelem, při diskusích v komunitním kruhu a při herních aktivitách. Běžně pracovali s interaktivními tabulemi, kterými jsou vybaveny všechny učebny. Přínosné byly modelové situace, kdy vstupovali do rolí. Fantazii uplatňovali při vymýšlení příběhů, pozorování a porovnávání. K rozvoji čtenářských dovedností vedla práce s texty (vyhledávání informací, doplňování) a využití jazykových prostředků ve stylistice. Individuální přístup učitelů dával prostor k dostatečnému zapojení také žákům se SVP. Atmosféra ve třídách byla vstřícná a přátelská.

Škola sleduje a projednává úspěšnost žáků především v pedagogických radách. Vnitřní srovnávací testy ve vybraných předmětech učitelé využívají k porovnání výsledků žáků a tříd. Škola pravidelně zjišťuje výsledky vzdělávání i externím hodnocením (Scio a Kalibro) v 5. a 9. ročníku. Výsledky se pohybují v pásmu nadprůměru. Při přechodu z 5. do 6. ročníku nedochází k výraznějším problémům, ty nejsou ani s chováním žáků, ojedinělá je neomluvená absence. Nevyváženost se ukázala v udělování výchovných opatření a pochval na 1. stupni, kde nejsou, na rozdíl od 2. stupně, dostatečně využívány pochvaly. Většina žáků odchází po ukončení povinné školní docházky na gymnázia, méně na střední odborné školy a jednotlivci na střední odborná učiliště. Značný je počet žáků přijatých po 5. a 7. ročníku na víceletá gymnázia (ve školním roce 2009/2010 – 25 a 14). Během školního roku vykoná mnoho žáků zkoušky z francouzského jazyka DELF dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Jsou velmi úspěšní také v soutěžích a olympiádách, obsazují přední místa nejen v jazykových, ale i sportovních, matematických, zeměpisných a dalších na obvodní, krajské i celostátní úrovni (např. celostátní soutěže - ve francouzském jazyce, Matematický klokan, florbal).

Poradenské služby v souladu s právními předpisy poskytují žákům, zákonným zástupcům i učitelům dvě výchovné poradkyně pro 1. a 2. stupeň. Třem žákům doporučila pedagogicko-psychologická poradna vzdělávání podle individuálních vzdělávacích plánů (dále IVP), jejich rodiče to však odmítli. Žák 4. ročníku, který má povoleno individuální vzdělávání, má vypracovaný přehledný IVP a dochází do školy na pravidelné konzultace. Za každé pololetí koná zkoušky z příslušného učiva. Žákům-cizincům škola poskytuje výuku českého jazyka. Nadaní mají možnost rozvíjet své schopnosti v některém z řady kroužků, jako např. žákyně 1. stupně nadaná na matematiku navštěvuje *Matematiku hrou* a *Matematiku ve francouzském jazyce*.

Škola má v *Minimálním preventivním programu* zpracovanou účinnou strategii prevence sociálně patologických jevů. Komplexní program primární prevence realizuje především ve spolupráci se sdružením *Život bez závislosti*. Přímou práci s žáky v jednotlivých třídách doplňují adaptační výjezdy 3. a 6. ročníků, program dopravní prevence *Azor*, různé další konkrétně zaměřené programy a besedy ve třídách, spolupráce s rodiči a dalšími

odbornými institucemi. Na utváření dobrého třídního a školního klimatu má vliv i zveřejňování názorů žáků ve školním časopise *Listy lípy*, vydávání sborníků žakovských prací a zapojení žáků do péče o zvířata v přírodovědném koutku. K zajištění jejich bezpečnosti přispívají videotelefony a kamerový systém.

Hodnocení předpokladů školy podle požadavků školského zákona

Ředitel byl jmenován do funkce v roce 2004, pro její výkon však nesplňuje všechny stanovené předpoklady. Nedoložil osvědčení o absolvování studia pro ředitele škol v rozsahu stanoveném právním předpisem.

Kvalitu řízení školy snižují nedostatky v oblasti vnitřní kontroly. Ve vedené dokumentaci jsou následující nedostatky:

- ve školní matrice chybí u některých žáků zápisy údajů o jejich SVP,
- ŠVP není v souladu s požadavky RVP ZV. Je zapotřebí doplnit kapitolu *Charakteristika ŠVP* o zabezpečení výuky žáků se zdravotním postižením; v *Učebních osnovách* je potřeba přepracovat vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Výchova k občanství pro 9. ročník* a doplnit obsah vyučovacího předmětu *Dějepis* (končí učivem 1945 – 1968), některé vyučovací předměty vymezit časově, doplnit výchovné a vzdělávací strategie i průřezová témata. Kapitola *Hodnocení žáků a autoevaluace školy* neobsahuje kritéria autoevaluace,
- ve výroční zprávě o činnosti školy chybí údaje o výsledcích vzdělávání žáků s výjimkou výsledků testování Scio a Kalibro a odchodů žáků na střední školy,
- vlastní hodnocení školy není východiskem pro zpracování výročních zpráv o činnosti školy, chybí v něm hodnocení některých hlavních oblastí včetně návrhů příslušných opatření ke zlepšení úrovně vzdělávání,
- v třídních knihách chybí průkazné záznamy o probraném učivu (zápisy průřezových témat),
- školní řád neobsahuje práva a některé povinnosti zákonných zástupců žáků a některá pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků,
- záznamy z pedagogických rad nedokládají projednávání všech zásadních pedagogických dokumentů a chybí v nich opatření týkající se vzdělávací činnosti,
- žádost zákonného zástupce o individuální vzdělávání žáka neobsahuje popis prostorového a materiálně technického zabezpečení vzdělávání a podmínek ochrany zdraví individuálně vzdělávaného žáka.

Ostatní dokumentace (rozhodnutí ředitele školy o právech a povinnostech v oblasti státní správy, rozvrh vyučovacích hodin, kniha úrazů) je v souladu s právními předpisy.

Ze záznamů v třídních knihách 9. tříd ve školním roce 2009/2010 vyplývá, že nebylo probráno učivo dějepisu týkající se celého období 2. poloviny 20. století.

V žakovských knížkách některých žáků je zapsáno málo známek z literární výchovy ve vyučovacím předmětu Český jazyk, v některých dalších předmětech (např. Informační a komunikační technologie, Výchova k občanství, Člověk a svět práce) je zapsána jedna nebo žádná známka.

Ředitel zajišťuje informovanost i účinnou spolupráci se zákonnými zástupci žáků. *Sdružení rodičů a přátel školy* (dále SRPŠ) má možnost ovlivňovat život školy, kterou podporuje i finančně. Ve vztahu ke školské radě dle vyjádření ředitele školy plní povinnosti v souladu s právními předpisy, dokumentaci k této činnosti však nepředložil. Škola dobře kooperuje

se zřizovatelem, který pozitivně ovlivňuje rozvoj materiální oblasti a podporuje vzdělávání (vybavování školy ICT, soutěže a volnočasové aktivity žáků, výměnné zájezdy). Kontakty s evropskými školami ve Francii, Velké Británii a v Německu i s řadou významných institucí (např. Francouzský institut, Francouzské velvyslanectví, Frankofonie) podporují rozvoj jazykových dovedností žáků.

Ředitel věnuje pozornost dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků. Začínajícím pomáhají především uvádějící učitelé. Většina učitelů má potřebné dovednosti v užívání počítačů a interaktivní tabule. Dále si průběžně prohlubují kvalifikaci účastí v kurzech a seminářích zaměřených především na cizí jazyk a didaktiku jednotlivých předmětů. Kurzů anglického jazyka pro neangličtináře pořádaných Městskou částí Praha 1 se účastní třetina sboru. Jedna učitelka vyhrála soutěž Městské části Praha 1 *Interaktivní výuka 2010*. Do dalšího vzdělávání však nejsou zapojeni všichni pedagogové a je málo zaměřeno na účinné vzdělávací strategie.

Při sledované výuce převažovala efektivní práce učitelů. Kooperativní výukou podporovali rozvoj kompetencí k učení a komunikativních. Zejména činnosti metody vyučování motivovaly žáky na 1. stupni k aktivnímu řešení úkolů. Pozitivem bylo účinné využívání informační techniky, mezipředmětových vztahů i životních zkušeností žáků. Někteří učitelé nedokázali vždy zaujmout frontální výukou, kde především využívali řízený rozhovor a výklad kombinovaný problémovými otázkami. Občas byla slabinou ne zcela systematická a správná zpětná vazba při práci s chybou. V hodinách cizích jazyků učitelé někdy opomíjeli názornost zapisováním problematických či klíčových slov. Většinou chyběla podpora sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků, často i závěry vyučovacích hodin. Analýzou písemností žáků se SVP bylo zjištěno, že vyučující zohledňují jejich potřeby upřednostňováním doplňovacích cvičení místo diktátů a diferenciací v domácích úkolech. Poskytují jim také tabulky s přehledy učiva a umožňují individuální konzultace.

Škola používá efektivně, hospodárně a účelně finanční prostředky ze státního rozpočtu. Prostředky z rozvojových programů (zejména v roce 2009) přispěly ke zkvalitnění a zlepšení podmínek vzdělávání a k vyšší motivaci zaměstnanců. Škola obdržela v roce 2010 dotaci na integraci žáků-cizinců. V rámci projektu Comenius čerpala v letošním školním roce finance na výměnný pobyt žáků a pedagogů ve Francii. Z Česko-německého fondu budoucnosti získala prostředky na poznávací zájezd žáků do Saska. Významná je podpora SRPŠ, které kromě jednorázových finančních darů každý měsíc přispívá na úhradu internetu. K materiálnímu zlepšení škola využívá také vlastní zdroje i doplňkovou činnost a sponzorské dary. Zřizovatel kromě provozních výdajů, financuje v rámci účelových dotací i její různé další aktivity.

V oblasti materiálně-technických předpokladů došlo od roku 2008 v obou budovách školy ke zlepšení různými rekonstrukcemi, úpravami i obnovou vnitřního vybavení. Dostatek dobře zařízených jazykových i dalších odborných pracoven a nadprůměrné vybavení informační a komunikační technikou umožňuje realizovat ŠVP. V budově v Mikulandské ulici jsou ještě nevyhovující některá sociální zařízení.

Celkové hodnocení školy

Vzdělávací nabídka tradičně vycházející ze zaměření školy na cizí jazyky podporuje rozvoj žákovských kompetencí. Škola dbá na bezpečné prostředí, v oblasti prevence realizuje účinnou strategii k minimalizaci sociálně patologických jevů.

Ředitel nesplňuje jeden z předpokladů pro výkon činnosti dle § 5 odst. 2 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů. Udržuje velmi dobré personální a finanční předpoklady vzdělávání. Od poslední inspekce se zlepšily také materiální, avšak v budově v Mikulandské ulici jsou ještě potřebné některé úpravy. Pro kvalitní naplňování ŠVP rozvíjí přínosnou spolupráci s řadou, zejména zahraničních partnerů.

Určitá rizika vyplývají z nedůsledné kontrolní činnosti managementu. Byly zjištěny tyto nedostatky, které je nutno odstranit:

- ŠVP musí být v souladu s RVP dle § 5 odst. 1 školského zákona,*
- vzdělávání ve vyučovacím předmětu Dějepis se musí uskutečňovat podle RVP v souladu s § 5 odst. 1 školského zákona,*
- záznamy z pedagogických rad musí dokládat, že ředitel důsledně projednává všechny zásadní pedagogické dokumenty a opatření týkající se vzdělávací činnosti podle § 164 odst. 2 školského zákona,*
- školní řád ZŠ musí obsahovat práva a povinnosti zákonných zástupců žáků v souladu s § 30 odst. 1 písm. a) školského zákona a všechna pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáků dle § 52 odst. 4 a 5 školského zákona a § 14 odst. 1 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky,*
- obsah výročních zpráv o činnosti školy musí být v souladu s § 7 vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, ve znění pozdějších předpisů,*
- vlastní hodnocení školy musí být východiskem pro zpracování výroční zprávy o činnosti školy dle § 12 odst. 2 školského zákona a musí obsahovat hlavní oblasti hodnocení dle § 8 odst. 2 vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, ve znění pozdějších předpisů,*
- školní matrika musí obsahovat všechny údaje o žákovi v souladu s § 28 odst. 2 školského zákona,*
- třídní knihy musí obsahovat průkazné údaje o poskytovaném vzdělávání a jeho průběhu v souladu s § 28 odst. 1 písm. f) školského zákona,*
- žádost zákonného zástupce o individuální vzdělávání žáka musí obsahovat údaje dle § 41 odst. 2 písm. d) školského zákona.*

Ve vzdělávání, zejména na 1. stupni, převažuje efektivní výuka s využitím účinných metod a forem práce. Je zapotřebí zlepšit správnost zpětné vazby při práci s chybou a více podporovat sebehodnocení žáků.

Práce s výsledky vzdělávání žáků je systematická a průkazná. Žáci dosahují nadprůměrných výsledků v soutěžích i externím hodnocení.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 30 dnů požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jichž se týká, a v Pražském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Praze dne 14. dubna 2011

(razítko)

Mgr. Boris Tvarůžek, školní inspektor

Boris Tvarůžek v.r.

Mgr. Noëlle Kleinová, školní inspektorka

Kleinová v.r.

Ing. Ivana Černá, kontrolní pracovnice

Ivana Černá v.r.

Mgr. Hana Pešková, přizvaná osoba

Hana Pešková v.r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Praze dne 14. 4. 2011

(razítko)

Mgr. Petr Tlustý, ředitel školy

Tlustý v.r.

